

تحلیل مسکن مهر در شیرین شهر اهواز از منظر هویت شهری

تورج خدابخشیان^{۱*}، ابوذر حسینی^۲، سعید شیخ زاده^۳، داود مهدوی^۴

۱- استاد گروه جغرافیا، دانشگاه پیام نور، واحد دهدز، خوزستان ایران. Torajkhodabakhshian@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور واحد بروجن Braftabi@chmail.com

۳- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد نجف آباد، ایران. Sohay11387@gmail.com

۴- استادیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور واحد بروجن. davood141@yahoo.com

چکیده

امروزه با توجه به افزایش جمعیت و توسعه شهرنشینی، مسأله مسکن یکی از حادترین مسائل جوامع توسعه نیافته و در حال توسعه از جمله ایران در آمده است. یکی از این پروژه‌هایی که برای حل مسکن در کشور اجرا شد، پروژه مسکن مهر می‌باشد. اما یکی از جنبه‌های مورد انتقاد در مورد مسکن مهر، مسئله هویت در آنها می‌باشد. بر این اساس تحقیق حاضر با روش توصیفی- تحلیلی بر مبنای مطالعات کتابخانه ای و میدانی به ارزیابی هویت شهری در مسکن مهر شیرین شهر پرداخته است. جامعه آماری این تحقیق شامل کل افرادی ساکن در مسکن مهر شیرین شهر اهواز و حجم نمونه بر اساس مدل کوکران، ۳۷۸ پرسشنامه محاسبه شد. ابزار اصلی جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بوده است. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS ver20 انجام شده است. یافته های تحقیق نشان می دهد که میانگین گویه های رعایت الگو های ساخت بومی و محلی و وضعیت کلی ساختمان بالاتر از میانگین فرضی ۳ بودند که نشان می دهد که از نظر پاسخ دهندگان این گویه ها از سطح مطلوبی برخوردار هستند. اما میانگین گویه های میزان رعایت ارزش ها و هنجارهای ایرانی و اسلامی، وضعیت دسترسی به خدمات عمومی و زیربنایی و میزان آرامش و آسایش شهروندان کمتر از میانگین فرضی ۳ بودند و از سطح مناسبی برخوردار نبودند. بطور کلی میزان مولفه های هویت شهری در مسکن مهر از سطح نسبتاً مطلوبی برخوردار است.

واژگان کلیدی: مسکن مهر، شیرین شهر، هویت شهری،

مقدمه

مسکن برای بسیاری از خانواده‌ها در سراسر جهان بالاترین هزینه و مهم‌ترین دارایی می‌باشد و در عین حال، برای تمامی خانوارها، مهم‌ترین عامل تعیین کننده کیفیت زندگی است. گرچه در بسیاری از کشورهای توسعه یافته و برخی از کشورهای با اقتصاد سرمایه‌داری، مسکن موردنیاز، به تعداد کافی وجود دارد، اما نسبت قابل توجهی از جمعیت جهان، به مسکن مناسب و قابل تهیه (از نظر مالی) دسترسی ندارند. در راستای حل این مشکلات، در کشورمان ایران، دولت با اتکا به ابزارهای موجود؛ یعنی پول و زمین، طرح ملی مسکن مهر را پایه گذاری کرد. پروژه مسکن مهر در کشورمان با هدف ایجاد تعادل در بازار مسکن و خانه‌دار نمودن قشر کم درآمد به اجرا گذاشته شد.

اما با توجه به روند احداث پروژه‌های مسکن مهر و شتابی که در ایجاد و بهره‌برداری از آنها دیده می‌شود، می‌توان نتیجه گرفت که فرایند حاکم در این عرصه‌ها، ساختن برای ساختن و نه ساختن برای زیستن می‌باشد که به صورت دستوری بوجود آمدند. این موارد، زمینه‌های لازم را برای عدم شکل‌گیری هویت در این عرصه‌ها فراهم آورده است (نسترن و رعنائی، ۱۳۸۹: ۱۱۲). ضرورت شناخت هویت شهرها از دو منظر قابل تاکید می‌باشد: اولاً، بی‌توجهی به هویت شهرها ممکن است عواقب ناخواسته‌ای را بر پیکره حیاتی شهروندان وارد آورد. ثانیاً، شناخت هویت شهرها می‌تواند تا حد زیادی به شناخت ویژگی‌هایی